

SOKOLSKI GLASNIK

1924.

U Ljubljani, dne 15. oktobra 1924.

19.

Svima bratskim župama i društvima!

Odlukom sabora u Zagrebu određeno je, da 1. decembra bude sokolski praznik i da se toga dne prirede razne priredbe, od kojih čisti dobitak pripada isključivo u korist JSS. U tu svrhu određuju se i izdaju sledeće upute, bezuvjetno obvezatne za sve župe i za sva društva JSS:

1. Svako društvo mora 1. decembra organizovati, prema krajevnim prilikama, sabiranje novčanih prinosova po javnim prostorijama i od privatnika.

2. Svako društvo mora toga dne prirediti akademiju s predavanjem i sa zavetom (zaobljubo) novih članova po ovim uputama Saveznoga prosvetnoga odbora:

Dan 1. decembra neka se proslavi svečanim akademijama. Gde se akademije ne mogu držati, neka se drži predavanje. Akademija obuhvata ove tačke: a) sokolska koračnica; b) nagovor društvenoga staroste o značenju praznika; c) telovežba; d) predavanje predsednika ili kogakod drugoga člana Prosvetnoga odbora o značenju 1. decembra za državno i sokolsko ujedinjenje; e) pevanje, glazba, deklamovanje, pozorišno prikazivanje itd.; f) zavet novih članova, pri čem nagovori starosta nove članove i pročita zavet a novi članovi ponavljaju ga za njim od reči do reči. Gore navedeni red za akademije ne veže apsolutno društva, osobito ne glede na tačake za zabavu, ipak je potrebno, da i zabava odgovara sadržajem i oblikom ozbiljnosti te svečanosti. U krajevima, gde nije moguće da se priredi akademija, neka se drži predavanje s minimalnim programom tačaka b), d), f).

Ako se novi članovi ne mogu zakleti za vreme akademije ili pri predavanju, neka se to obavi posebice istoga dana. Zavet je Prosvetni odbor formulovao ovako:

«Zaklinjam se, da ē u društvenom, privatnom i javnom življenju vršiti savesno i verno sve dužnosti, koje mi nalaže svetost i uzvišenost sokolske misli. Izjavljjam, da su mi poznati propisi društvenih pravila i da ē se ih bezuvjetno držati. Kunem se, da ē ostati veran jugoslovenskome državnemu i narodnom jedinstvu i ideji zajednice sviju Slovena. Zdravo!»

(Slovenski tekst: «Zaobljubljam se, da hočem vestno in zvesto izpolnjevati vse dolžnosti, ki mi jih nalaga svetost in veličina sokolske misli v mojem društvenem, zasebnem in javnem življenju. Izjavljjam, da so mi znani predpisi društvenih pravil in da se hočem brezpogojno po njih ravnati. Zaobljubljam se, da ostanem zvest jugoslovenskemu državnemu in narodnemu edinstvu ter ideji vseslovanske skupnosti. Zdravo!»)

Nakon izgovora zaveta prihvati svatko od nove braće pruženu mu desnicu staroste i dotakne se desnicom društvenoga barjaka, ako ga društvo ima. Pri zavetu mora biti prisutan sav upravni odbor i zbor prednjaka sa društvenom zastavom. Poželjno je, da svečanom zavetu prisustvuju svi članovi i naraštaj.

Prema tome moraju pojedini društveni odbori početi bez oklevanja s prethodnim pripravama i s izradbom potankog rasporeda. Za tu priredbu treba zainteresovati sve prijatelje Sokolstva.

Nakon proslave moraju sva društva potanko izvestiti svoje župe o svim pripravama i o radu; župa će sabrane izveštaje s eventualnim napomenama pripisati starešinstvu JSS. Tim izveštajima moraju biti priklopljeni iskazi o svim dohodima i potrošcima za proslavu. Pojedine račune mora društvo

sačuvati radi eventualnega razjašnjenja predloženih računa. Kako je gore spomenuto, prípada čisti dobitak, bez ikakih odbitaka, isključivo JSS. pa ga moraju pojedina društva odmah i neposredno nakazati starešinstvu JSS.

Obzirom na finančialni položaj JSS. zahtevamo od svih društava, da se ozbiljno i bez ikaka izmotavanja odazovu našemu pozivu.

Zadača sviju župa je, da odlučno podupru naše težnje.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskega sokolskega saveza.

K poročilu o zagrebški tekmi

V zadnji številki Glasnika se je v poročilo o zagrebški tekmi vrinila pomota pri rezultatu vrst višjega oddelka.

Na strani 249. se mora glasiti odstavek o uspehih v višjem oddelku nastopno:

Uspehi v višjem oddelku:

I. vrsta Ljubljana (od 840 doseglih točk) 735 točk, to je 87,5 %;

II. „ Ljubljana s 669 točkami, 79,60 %;

III. „ Sušak s 516,5 „ 61,48 %.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

XXVI. redna seja starešinstva JSS. v Zagrebu dne 16. avgusta 1924.

Navzočni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Deu, Fettich, Fux, Jeras, Kajzelj, Marolt, Nenadović, Paunković, Petrović, Švajgar, Turk,

Pri seji se je razpravljalo o poteku zasedanj odsekov in bodočem plenumu sabora ter o razmerju JSS. napram Ruskemu sokolskemu savezu. Sklenilo se je to zadevo urediti v sporazumu s ČOS. ter sklicati v to svrhu poseben sestanek.

XXVII. redna seja starešinstva JSS. dne 9. septembra 1924.

Navzočni: Gangl, Čobal, Deu, Fux, Kajzelj, Marolt, Rupnik, Švajgar, Turk.
— Opravičeni: Ambrožič, Cigojeva, Fettich, Jamar, Lozej, Poženel.

Starosta Gangl otvoril sejo ter poročil o pismu dr. Ilešića iz Zagreba, iz katerega se razvidi, iz kako malih vzrokov se včasih kuje kapital proti Sokolstvu (slučaj v Tešinu in Katovicah-Karvinu). Sklene se, da naj brat starosta o priliki skupne seje Slovanske sokolske zveze izkuša v tej zadevi pomirjevalno vplivati. — Tajnik dr. Fux poroča, da se Nj. V. kralj Aleksander zahvaljuje za pozdrav s sokolskega sabora v Zagrebu. — Dalje se zahvaljuje sestra Renata Tyrševa za čestitke JSS. ob priliki svoje 70letnice. — Iz Helsingforsa je došlo vabilo k mednarodni tekmi Fincev. Na predlog tehničnega odbora se sklene, da se te prireditve JSS. ne udeleži po svojem zastopniku, pač pa da se pošlje pozdrav ob tej priliki. — Župa Šibenik pozdravlja starešinstvo JSS. iz Benkovca ob priliki prvega izleta. — Načelnici s. Cigojevi se dovoli zaradi njene možitve v Zagreb dopust do prihodnje savezne glavne skupščine. — Načelnik južnega kolodvora v Ljubljani, br. Ludvik, se zahvaljuje za poslane čestitke ob priliki njegove 50letnice. — Član sokolskega društva v Bos. Gradiški, br. Nikola Savić, poroča, da mu je bilo ob priliki zleta v Zagrebu ukradenih 4900 dinarjev, ter prosi za povračilo tega zneska iz savezne blagajne, češ, da mu je bila tozadevna prošnja na starešinstvo župe v Banji Luki odklonjena. Prošnja se odkloni, ker nima savez za take primere nobenega fonda in ker je dolžnost vsakega brata, da za svoje stvari sam skrbi in nosi za vsako izgubo sam vso odgovornost. — Sokolsko društvo v Višnji gori poroča, da je izredni

občni zbor preložen na 21. septembra. Ker je na dnevnem redu prepis sokolskega doma, prosi, da se ga JSS. udeleži po svojem odposlancu. Br. Fux se udeleži občnega zbera kot zastopnik JSS. — Anton Brazdil v Beogradu poroča, da je izšla njegova knjiga: «Gimnastičke igre za škole, društva i vojsku» v II. izdaji in prosi za njeno priporočitev. — Župa Ljubljana I poroča, da se ustanovi dne 14. septembra sokolsko društvo na Grosupljem. — Br. Božo Račič iz Adlešičev naznanja, da je nabavil brat Zelezničar, trgovac na Marijinem trgu v Ljubljani, pripravno platno za sokolske prapore ter prosi za priporočilo. — Sokolsko društvo v Šibeniku prosi, da se njegov prapor, ki se sedaj nahaja v arhivu JSS., odda samo onemu bratu šibeniškega društva, ki se izkaže z overovljenim prepisom glavne skupščine s podpisi društvenih funkcionarjev. — Br. dr. Kovačič iz Maribora poroča, da je zastopal pri sokolskih prireditvah v Murski Soboti in Beltincih župo Maribor in JSS. — Br. Petrović Mito poroča iz Osijeka, da se tamošnje društvo razide sporazumno s Hrvatskim Sokolom.

Zletni odbor v Zagrebu poroča o žaljivih dopisih v listu «Hrvat» in želi, da dá JSS. na to svojo izjavo. Starešinstvo JSS. sklene, da ne da nobene izjave.

Za izvršitev naraščajskega znaka se zahteva od več tvrdk odlive in ponudbe.

Br. Kajzelj nasvetuje, da naj savez odkupi svet evangeljske občine, ki je baje za 3000 Din na razpolago. — Zaradi zemljišča na telovadišču ob priliki vsesokolskega zleta se je vršila seja sindikata bank, ki sta se je udeležila od strani JSS. br. Kajzelj in Fux. Tam se je sklenilo, da se v kratkem razpiše prostovoljna javna dražba zemljišča ter da izvrši notar dr. Kuhar vse priprave. Zemljišče se bo prodajalo v štirih blokih ne glede na eventualno parcelacijo. Za izklicno ceno se določi 25 Din za kvadratni meter.

Sokolsko društvo v Karlovcu je aviziralo 1000 Din v korist savezne blagajne, ki jih pošilja v znak zahvale, da je pri zadnji društveni prireditvi nastopila olimpijska tekmovalna vrsta.

Brat. Švajgar poroča, da je osnutek župnih teritorijev končan, in prosi, da ga starešinstvo in tehnični odbor JSS. proučita preden pride v starešinstvu v končni razgovor. Določita se dva člena starešinstva in dva člena tehničnega odbora, ki naj jih izbere br. Švajgar, da izvrši to nalogu. — Br. Marolt poroča, da je sokolsko društvo v Metkoviču sklenilo izključiti svojega člena Ljubo Levantina, kar priporoča tudi župno starešinstvo. Predlagata, da se ta sklep potrdi in se omenjenega člena izključi iz vseh društev JSS. ter se to razglesi v prihodnji številki «Sokolskega Glasnika». Sprejeto.

XXVIII. redna seja starešinstva JSS. dne 15. septembra 1924.

Navzočni: Gangl, Bajželj, Deu, Fux, Hadži, Jamar, Jeras, Marolt, Kajzelj, Rupnik, Turk. — Opravičeni: Ambrožič, Fettich, Lozej, Švajgar, Poženel.

Tajnikovo poročilo: Olimpijski odbor v Parizu poroča, da izda spomenico v šestih mesecih in smatra JSS. za naročnika. Diplome bodo v kratkem izgotovljene in jih dobe člani tekmovalne vrste in njen vodnik. — V imenu gospodarskega odseka predlaga br. Turk, da se odda delo za vzpostavitev zemljišča evangeljske občine za 3000 Din. Sprejeto. — Jugoslovenska sokolska matica naj predloži nova pravila, da jih morejo posamezni člani starešinstva pred skupno sejo proučiti.

Izda naj se v «Glasniku» oklic glede saveznega dneva in njega spored, ki ga sestavi prosvetni odbor. Ta dan naj se izvrši obljava v tem letu sprejetih članov. — Novinarski odsek naj se sestane v najkrajšem času. — Br. Deua predlog, da mora vsaka nabavka najprej iti skozi gospodarski odsek, se sprejme soglasno. — Knjigo «Organizacija JSS.» ima naročiti vsako

društvo v petih izvodih za svoje funkcionarje in knjižnico. Potrebno je, da so najmanj starosta, načelnik in predsedniki odsekov natančno poučeni o ustroju JSS. — Br. Marolt poroča, da se je razdelilo društvo v Osijeku v tri dele in predлага, da se odobri izprenemba § 37. Sprejeto.

Br. Fuxa se naproša, da izvršuje na svojih potovanjih revizije posameznih društev.

Br. Čobalu se naroči, da reši do prihodnje seje akt, ki zadeva sokolsko društvo v Skoplju.

XXIX. redna seja starešinstva JSS. dne 22. septembra 1924.

Navzočni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Čobal, Deu, Fettich, Fux, Jamar, Marolt, Kajzelj, Rupnik, Švajgar, Turk. — Opravičen: Svetlič.

Br. Bajželj poroča o podvezetih korakih zoper nameravano upokojitev brata staroste Gangla. Izvaja: «Kakor vam je znano, so časopisi prinesli vest, da namerava minister prosveće v Beogradu upokojiti brata starosta Gangla, višjega šolskega nadzornika. Z ozirom na to vest je pisarna JSS. vložila na ministrskega predsednika, br. Davidovića, protest proti upokojitvi utemeljujoč ga, da je br. Gangl priznan šolnik in nepristranski uradnik. Obenem je pisarna pozvala vse župe, da svojim društvom naroče, naj brzozavno protestirajo proti upokojitvi brata staroste. Poudarjam, da je bilo vse to ukrenjeno zgolj zaradi tega, ker smo smatrali, da se zgodi s to upokojitvijo bratu starosti krivica in da smo smatrali za sveto dolžnost sokolske organizacije, da nastopi proti krivici, ki so jo nameravali izvršiti napram voditelju Sokolstva. Ako je smatrala vlada upokojitev brata staroste za političen čin, izjavljjam, da Sokolstvo ni videlo v tem politike, ampak samo krivico, ki se godi enemu njegovih članov ter ga s tem branilo proti krivici. Prosim bratsko starešinstvo, da odobri to postopanje savezne pisarne, ker v naglici ni bilo mogoče sklicati seje starešinstva.» — Ukrepi savezne pisarne v tej zadevi se odobrijo.

Br. Fux poda tajniško poročilo: Sokolsko društvo Osijek poroča, da se vrši 28. t. m. glavna skupščina tega društva, ustanovni občni zbor «Hrvatskega Sokola» v Gornjem gradu in sestanek za ustanovitev «Hrvatskega Sokola» v Dolnjem gradu. K temu poroča brat starosta Gangl, da se je obrnil nanj br. Petrović s prošnjo, naj se na ta občni zbor pošlje savezni zastopnik, katero prošnjo pa je brat starosta že odbil. Starešinstvo se strinja z odklonitvijo. — Oficijelno glasilo bolgarskih Junakov «Zdrave i sila» naj se dostavlja v bodoče br. Čobalu, da zasleduje pisanje tega organa in o vsem poroča starešinstvu ter pripravlja tozadevna poročila za «Glasnik».

Brat načelnik Ambrožič poroča, da je gradivo za medzletne tekme pripravljeno za tisk, radi česar želi odločitve in pristanek, da se vse to gradivo izda v posebni brošuri. Sklene se: Stavek se dovoli, naklada in pa cena se pa določita pozneje sporazumno med gospodarskim odsekom in br. Ambrožičem.

Glede izdaje knjige «Organizacija JSS.» se razvije daljša debata, ki konča s sklepom: Knjiga se da vezati, a prvotna cena ostane neizprenemljena Din 40— za komad. Slovenske izdaje se založi 1200 komadov, glede srbo-hrvatske se prepusti odločitev gospodarskemu odseku sporazumno z bratom Ambrožičem.

Brat Ambrožič opozarja na svoječasno oblubo, ki smo jo dali bratom Čehom, da se povodom otvoritve Tyrševega doma odpošlje večja ekspedicija v Prago, ter priporoča, da se začne za to takoj z agitacijo. Novinarski odsek naj začne v tem oziru z delom in naj opozori na to svečanost nam naklonjeno časopisje. Končno predлага, da se starešinstvo obrne na ČOS. s prošnjo za poročilo, kdaj se vrši otvoritev, da moremo podati svojemu članstvu tozadevna pojasnila. Sprejeto.

Brat Bajželj poroča kot namestnik predsednika prosvetnega odbora o sklepih tega odbora na seji dne 17. septembra 1924. Na tej seji so se določila navodila za proslavo državnega ujedinjenja dne 1. decembra, kateri dan mora po sklepu saveznega starešinstva proslaviti vsako društvo JSS. Sklepi prosvetnega odbora glede proslave 1. decembra in besedila zaobljube se odobrijo soglasno s pristavkom, da naj gospodarski odsek prouči vsa gospodarske strani se tičoča vprašanja teh proslav ter sestavi o tem navodila, tako da bodo imela društva vsa navodila v rokah, da ne bo pozneje raznih izgovorov.

Brat Fux poroča o novinarskem odseku, da bo z ozirom na poklicno zaposlenost br. Jerasa mogel glede organizacije tega odseka poročati šele na prihodnji seji. K temu izreka br. Bajželj željo, da bi se organizacija izvedla v zmislu saborskih sklepov in da naj se v to svrhu udeležejo tudi drugi odseki sej prosvetnega odbora.

Brat Čobal poroča o dveh sporih: a) med župo Skoplje in sokolskim društvom v Skoplju, b) med bratoma Šetino in Gradišnikom na Jesenicah. A d a). Na podlagi obsežnega aktnega materiala poroča izčrpno o postanku in razvoju tega spora, ki je danes že izstopil iz mej osebnosti in se začenja pojavljati v organizaciji skopljanske sokolske župe. V debato posežejo bratje Švajgar, Bajželj, Dev, Fux, Ambrožič in Marolt in se zavzame nastopno stališče: Ker je spor nastal iz osebnosti, se poižusi zadevo urediti na ta način, da se pozoveta oba starosti k izmirjenju pod pretnjo strožjih mer v primeru neposlušnosti (črtanje župe in skopljanskega društva iz saveza). Za enkrat se sklene sledče: 1.) Piše se obema starostoma s pozivom, da se izmirita najkasneje do konca oktobra; vsakemu je odkrito povedati, koliko koga zadene krivda na sporu; 2.) načelniku br. Vosti se predloži s primernim poukom njegovo nepravilno postopanje proti župnemu starosti in se mu izreka graja in nezadovoljstvo nad takim postopanjem; 3.) brata namestnik staroste Paunkovič in namestnik načelnika Vojinović se naprosita, da uredita to zadevo pôtem osebne intervencije. Zadevne dopise sestavi poročevalec, br. Čobal. — A d b). V sporu med bratoma Šetincem in Gradišnikom potrdi starešinstvo tozadevne sklepe jeseniškega sokolskega društva.

Br. Marolt poroča o naznanih sokolskega društva v Valpovu, da sklicuje izredni občni zbor ter prosi za dovoljenje izpremeniti društvena pravila v točki 1.) v tem zmislu, da se imenuje v bodoče «Hrvatski Sokol», in pa v točki 37.) z določbo, da z izstopom društva ne zapade društveno premoženje savezu, ampak da se dâ za dobo 6 let v shrambo krajevnemu poglavarslu. To orodje bi v primeru, da se v dobi 6 let ne ustanovi v kraju novo jugoslovensko sokolsko društvo pripadlo občini v korist šole. Sklene se društvu uradno sporočiti, da starešinstvo ne more dati svojega privoljenja za izstop iz sokolske organizacije ter prestop v drugo organizacijo.

Br. Gangl poroča, da bo dne 28. t. m. v Kragujevcu odkrit spomenik med vojno ustreljenim češkoslovaškim vojakom ter predлага, da se naprosi za zastopstvo br. Paunkovića. Sprejeto.

XXX. redna seja starešinstva JSS. dne 29. septembra 1924.

Navzočni: Gangl, Bajželj, Deu, Čobal, Fux, Jamar, Jeras, Kajzelj, Lozej, Marolt, Miklavc, Poženel, Rupnik, Svetlič, Švajgar, Turk in Trdinova. — Opravičen: Ambrožič.

Br. starosta sporoča, da je preminul br. Božo Vinković iz Karlovca. Govori posmrtnico. Izrazil je pisemo sožalje vdovi in sokolskemu društву v Karlovcu ter naprosil br. dr. Cara, da se udeleži pogreba.

Naznani, da je povabil k današnji seji br. dr. Murnika, da se mu izroči plaketa; ker se je dr. Murnik opravičil, se mu pošlje plaketa jutri na dom. — Izroči plaketo z nagovorom br. Kajzelju, ki se zahvali.

Dovoli se načelniku, br. Ambrožiču, 6 tednov dopusta glede sej starešinstva, in starosti, br. Ganglu, 2 tedna.

Društvo Jesenice naznanja, da praznuje dne 2. oktobra svojo dveisetletnico. Društvo se pismeno čestita. — Društvo Tuzla naznanja otvoritev sokolskega doma. Se pismeno pozdravi. — Olimpijski odbor naznanja, da bo žrebanje srečk koncem tega meseca.

Br. Turk poroča: Gospodarski odsek se je konstituiral. — Naraščajski znak se bo naročil v nastopnih dimenzijah: 20 mm visok, 16-50 mm širok, 1 mm debel. Napravljen bo iz beline z zaponko. — Zadeva sveta na zletišču je z g. Kunaver in evangeljsko občino urejeno. — Vsi odseki naj predlože svoje proračune do 1. decembra. — Sokolski Glasnik se tiska v 4000 izvodih, od katerih je 3600 naročenih in plačanih. Stroški iznašajo na mesec za dve številki okroglo 14.000 Din, naročnina pa 9000 Din. Mesečni primanjkljaj iznaša okroglo 5000 Din.

Br. Švajgar: Stanje katastra 34.507 oseb. Statistika za leto 1923. bo v kratkem končana. — Dobil je stik z obema društvima v Ameriki, in sicer v Detroitu in Chisholmu.

Br. Jamar poroča: Zdravniški odsek se je konstituiral: predsednik doktor Jamar, podpredsednik dr. Jenko, tajnik dr. Pintar.

Br. Marolt: Organizačni odsek in odsek za poškodbeni fond sta se konstituirala. — Potrdi se izključitev Mihajlovića (društvo Split).

Zupa Sušak prosi za olimpijsko vrsto za 5. oktober. Obljubljena ji je bila privatno že za zadnjo nedeljo, pa je bila v zadnjem trenutku po načelniku, br. Ambrožiču, odpovedana. Dolga debata (Čobal, Kajzelj, Fux, Miklavc, Turk), po kateri se soglasno sklene, da od starešinstva ni zapreke proti nastopu te vrste na Sušaku.

Po mnogih listih se čita, da je br. Stane Vidmar oficielno zastopal savez na prireditvi Junakov v Sofiji. Predlaga se pozvati br. St. Vidmarja, da dá tozadenvno pismeno poročilo. Sprejetlo.

Izkљueitev.

Član Sokolskega društva v Metkoviću, župa Mostar, Ljubo Levantin je izključen iz vseh v Jugoslovenskem sokolskem savezu udruženih društev. Sklep starešinstva JSS dne 9. septembra 1924. pod št. 1758/S.

Član Sokolskega društva v Splitu, župa Split, Mirko Mihaljević, je izključen iz vseh v Jugoslovenskem sokolskem savezu udruženih društev. Sklep starešinstva JSS. dne 29. septembra 1924. pod št. 1984/S.

Iz prosvetnega odbora JSS.

Prosvetni odbor JSS. je sestavljen takole: Predsednik br. dr. Jovan Hadžić, podpredsednik in knjižničar br. Ivan Bajželj, tajnik Fr. Čermak, novinarja br. dr. Fux in Jeras, zastopnik gospodarskega odseka br. dr. Janko Rupnik, arhivar br. Žane Miklavc, zastopnik zdravniškega odseka br. dr. Alija Košir, zastopnika tehničnega odbora br. Albert Poženel in s. Milena Govekarjeva, urednik Sokolskega Glasnika br. Ambrožič.

Prosvetni odbor je izdelal poleg drugega minimalni program za prosvetno delo v zimskem času (november-marec). Vsako društvo mora v tem času prirediti mesečno vsaj dvoje krajsih predavanj določene vsebine.

Za zastopnike prosvetnega odbora JSS. določi prosvetni odbor v tehnični odbor br. Bajžlja, v zdravniški odsek br. dr. Hadžija in v naraščajski odsek br. Čermaka.

*

Vsled sklepa prosvetnega odbora JSS. pozivljamo vse župne prosvetne odbore, da se konstituirajo in da osnujejo svoje poslovanje v zmislu novega poslovnika, sprejetega na II. sokolskem saboru. Istočako pozivljamo vse župne prosvetne odbore, da poskrbe, da se bodo i vsi društveni prosvetni odbori

konstituirali v zmislu novega poslovnika za društvene prosvetne odbore. — Nadalje prosimo župne prosvetne odbore, da pozovejo poverjenike za sokolski tisk, da naj ugotove, ali ima vsako društvo minimalno število naročnikov na sokolski tisk (20 članov 1 izvod).

*

Prosvetni je odbor JSS. na svojoj sednici zaključio, da svi društveni prosvetni odbori prerađe u obliku predavanja čitavu tvarinu novoizdale knjige «Organizacija JSS.», koja sadržava sve zaključke II. sabora, i to u svrhu, da se svi društveni funkcionari i čitavo ostalo članstvo upoznaju temeljito sazdržinom imenovane knjige.

Ujedno preporučamo župskim prosvetnim odborima, da se pobrinu, da društveni prosvetni odbori rašire i raspačaju spomenuto knjigu svojim članovima u smislu točke d) poslovnika društvenoga prosvetnoga odbora (Organizacija JSS. str. 161).

Prosvetni odbor JSS. poziva sva ona društva, koja imadu veči broj analfabeta medu svojim članstvom, da za to članstvo ustanove analfabetske tečajevje. Župskim prosvetnim odborima preporuča se, da izveste o sadržini ovoga dopisa sva svoja društva.

Iz organizacijskega odseka JSS.

Vkljub opetovanim opominom saveznega starešinstva najbrže še mnogo društev ni predložilo svojih pravil pristojnej oblasti v potrditev, kar ima za posledico, da društva za oblasti ne obstajajo in trpijo v primeru notranjih nesoglasij težko materialno škodo. Opazarjamо še enkrat vsa društva, ki še niso predložila svojih pravil oblasti v potrditev, da to takoj brez odlaganja store. Izjavljamo, da odklanjamо vsako odgovornost za posledice, ki bi jih imelo kako društvo, ki te zahteve ne bi izpolnilo.

IZ TEHNIČNEGA ODBORA JSS.

Seja zborna župnih načelnikov se bo vršila dne 1. in 2. novembra 1924. v Ljubljani. Vabilo na to sejo so bila razposlana dne 12. t. m. Obenem z vabilom dobe bratje župni načelniki in sestre župne načelnice osnutke predpisov za I. medzletne tekme JSS., dalje novi tekmovalni red JSS. in predpisane vaje za medzletne tekme (tudi to dvoje v osnutku). Razen teh stvari pridejo na seji poleg načelnikovega poročila na razgovor: savezni tečaj, prireditve v letu 1925., enotne skupne vaje za moški in ženski naraščaj, ekspedicija v Prago ter druge tekoče zadeve. Polnoštevilna udeležba je dolžnost.

O pitanju «Olimpijske vrste». Društva iz raznih krajev zahtevaju, da ih posegi olimpijsko odelenje i da kod njih nastupi, da općinstvo vidi najbolje vežbače itd. U nekojim su krajevima i nastupili pojedinci iz olimpijskog odelenja u većem ili manjem broju, pa ako su mogli nastupiti u jednom kraju, zašto da ne nastupe i u drugom? Tako si to predstavljaju nekoja društva i zahtevaju «Olimpijsku vrst».

O tom je razmišljao i raspravljalо savezni tehnički odbor te je došao do sledećih zaključaka:

Tako zvane «Olimpijske vrste» danas v e ē n e m a, jer je bila raspuštena, netom je učinila svoju dužnost. Ako se sakupi četvorica ili više utakmičara, koji su bili u olimpijskom odelenju, to još nije olimpijsko odelenje, a ne bi ni onda bilo, da nastupe svi utakmičari iz olimpijskog odelenja zajedno, ako ga ne bi vodio onaj tehnički organ, koji ga je vodio u Pariz i koji je odgovoran zanj.

U tom pogledu neka bude znano svima, da bivši Olimpijci dosada nisu još nastupili nigdje u sporazumu sa saveznim tehničkim odborom osim na dan dočeka — pred raspust — u Ljubljani. Svi drugi nastupi usledili su bez dozvole saveznega tehničkega odbora. Savezni tehnički odbor upozorio je društva, da njihovi članovi ne smeju nastupati u drugim društvima samovoljno bez društvene dozvole, baš tako, kako ne smeju ni članovi jedne župe nastupati u drugim župama bez sporazuma, pa ni olimpijci ne smeju nastupati pod imenom «Olimpijske vrste», koja je savezna, bez dozvole saveznega tehničkega odbora. Za tu odredbu imamo dovoljno i stvarnih razloga. Pre svega zahtevamo red i poštovanje discipline pa u tom pogledu ne dozvoljamo nikakva izuzetka. Nadalje znamo, da nekoj izmedu utakmičara nisu sada več tako redoviti vežbači, da bi uzmogli predstavljati olimpijsku vrst; večini izmedu njih nije moguće radi svoga zanimanja ili iz drugih razloga, da su uvek na raspolaganje, kada bi jedno ili drugo društvo to zahtevalo, a samo delovi olimpijske vrste ne mogu i ne smeju predstavljati Olimpijske vrste. Pa ako dozvolimo jednemu društvu, da nastupi Olimpijska vrsta, kako da to odbijemo drugome društvu, kad imaju sva društva ista prava. A imamo preko četiri stotine društava, koja su u tom pogledu u našim očima jednakovredna, da im molbu uvažimo.

Ako bi se konačno radilo o materijalnom probitku takova nastupa, da uzmognem savez delomice ili sasvim namiriti svoj dug, što ga je morao učiniti za ekspediciju u Pariz, ne bi tehnički odbor ništa imao proti turneji, koja bi išla za tim ciljem.

Nego, računi i praktična mogućnost nisu mogli realizovati take turneje. Upustimo li se u to, da z olimpijskim odelenjem imaju materijalnog dobitka pojedina društva, koja savezu davaju nešto od svog dobitka, onda smo opet tamo, kako smo spomenuli na početku: svako društvo ima pravo da reflektira na taku priredbu.

Napokon dolazi ne manje važno pitanje: Je li pravo, da mi žrtvujemo sokolsku međunarodnu reprezentaciju vrstu za predmet neuskune reklame? Da li toj sokolskoj reprezentanci iskazujuemo dužno poštovanje, ako njome činimo cirkusku reklamu? Smemo li mi uzbajati naše članstvo, a i opinstvo u tom smislu?

Savezni tehnički odbor misli, da se može ukoriti Sokola, ako zasluzi ukor, ali ponizivati ga ne smemo. Bilo kakvi sokolski nastupi treba da su produkcija sokolskog uzgoja i sokolskoga sistema, a nigda senzacija za reklamu.

Iz zdravniškega odseka JSS.

Na prvi seji zdravniškega odseka JSS, dne 26. septembra 1924. so bili izvoljeni bratje: Za predsednika dr. Tone Jamar, za njegovega namestnika dr. Ivan Jenko, za tajnika dr. Ivan Pintar. — V tehnični odbor je bil delegiran br. dr. Tone Jamar, v prosvetni odbor pa br. dr. Alija Košir.

Na tej seji je bil tudi ustanavljen znanstveni odsek zdravniškega odseka JSS, ter za njegovega predsednika izvoljen br. dr. Alija Košir, ki je pooblaščen, da pritegne v odsek moči po svoji uvidevnosti.

Zdravniški odsek ima svoje seje vsak prvi in tretji petek v mesecu.

Na svoji drugi seji je obravnaval poslovnik za župne zdravniške odseke.

Sporazumno s saveznim tehničnim odborom izvede zdravniški odsek JSS podrobno organizacijo in poslovanje v zmislu predpisov pravilnika najprvo v župi Ljubljana I, da na ta način praktično preizkusí nove predpise. Po tej izvedbi, ki pa ima določen najkrajši čas, izvede zdravniško organizacijo po vsem saveznem teritoriju.